

maaskee blive til din egen Gavn. Du mener naturligvis i enhver Henseende at være bedre end jeg, men Du kjender ikke Dig selv. Du veed ikke, hvad Venskab er, dit Hjerte er koldt. Jeg er ikke saa smaalig som Du, og tager, hvad Du byder mig, med Tak; her er min Adresse!»

Han lagde sit Visitskort med den paaskrevne Adresse foran mig, slog sin Kappe om sig, og hans høie Skikkelse forsvandt gennem Døren ligesaa pludseligt, som den var kommen.

(Sluttos.)

Lotterispillere i Trastevere.

Ligesom man ofte hører Folk sige: »Dette Landskab maa De see i Maaneskin, ved Solnedgang eller i tidlig Morgenbelysning, først da faaer man det fulde Indtryk af dets karakteristiske Eiendommeligheder«, saaledes maa man ogsaa iagttage ethvert Folkeslag ved dets særlige nationale Tilbøieligheder, for at man kan gjøre et dybere Indblik i dets Væsen. Thi først paa den Maade mærker man, at de forskjellige Stammer af den store Folkeforsamling hver have deres Kjendetegn. Man maa see Engelskmændene ved Veddeleeb, Franskmændene dandse, Nederlænderne ifærd med at afslutte et Maanedssregnskab, Tydskerne med en lille »Streg« og med det endnu fulde Glas paa Bordet, Spanierne slagte et stjaalet Lam og samtidigt syngende en sværmerisk Elskovsromance, for tilfulde at kunne adfure disse Folk deres Særkjende. Gaaer man ud fra denne Forudsætning, viser det italienske Folks Charakter lige til dets fineste Afskygninger sig i dets Lyst til at spille Lotteri og i Maaden, paa hvilken denne Idræt drives. En Italiener kunde ikke forestille sig Italien uden Lotteri, og den Statsmand, der vilde indbringe et Forslag om at ophæve Lotterispillet, vilde blive stenet, selv om det var en Cavour; thi Lotterispillet er voxet tæt sammen med enhver Italieners hele Digten og Tragten. Ligesom Tydskeren straalere i sin høieste nationale Elskværdighed, naar han har sat det fjerde Krus Øl tillivs, saaledes er ogsaa Italieneren i sit Es, naar han har Udsigt til at faae sig et Slag Lotteri: den italienske Characters hele barnlige Munterhed, Naivitet, Ynde, Belevenhed, Tankeløshed, guddommelige Læthed, lystige Vid og hans høieste Ideal: at vinde Noget uden at behøve at anstrenge sig — alt dette kommer saa talende frem i hans Manerer og Væsen ved Spillet, at man paa en vis Maade seer hans Sjæl i Fotografi. Den usleste italienske Landsby, selv om den kun bestaaer af nogle forfaldne Hytter og et ligesaa forfaldet Capel, har dog i den uhyggelige *traffico di tabacco en banca del lotto*. Naturligvis har Folket ogsaa indført Lotterispillet som en huslig Underholdning i Familielivet, thi Unge og Gamle more sig med stor Ivrighed med at spille det overalt kjendte Lotteri, i hvilket Numere raabes op og blive besatte paa Kort med Rækker af Tal.

Italienernes Liv foregaaer, som bekjendt, næsten helt og holdent udenfor Huset. Husene selv ere uhyggelige, mørke, snavsede Huler, saa maleriske de end forekomme En. Men udenfor lyser den smilende Sol, vilte de milde Vinde, staaer det Grønne saa forfriskende i al sin Pragt, og der er der saa Meget at see — derfor bliver Lotteriet ogsaa spillet paa Gaden i de smaa Stæder og paa Landeveiene. Spillet selv samler snart et stort Selskab om sig, og i munter Ugenærthed, der især tiltaler Nordboerne saa meget, foregaaer da hele dette Spille-mysterium. At læse Bogstaver er en Kunst, men at læse Tal kunne næsten alle Italienerne, og af den Grund faaer Enhver efter Tour Lov til at raabe Tallene op. Det er en urolig, næsten pinlig halv Times Tid for den Vedkommende, som ikke kan oppebie det, indtil han selv igjen kan tage Del i Spillets Chancer. Ofte er en hel Landsby forsamlet foran et Osteri, og saa spiller man timevis Lotteri.

Vort Billede fører os til det originale og yndige Trastevere, berømt ved sine classisk-skjønne Pigebørn, og gjengiver et saadant Kortlotteri foran et Vertshus. Indsatsen er et Glas Vin, maaskee endog en Flaske Frascati. Spillet er naaet til det mest spændende Øieblik; der hersker den dybeste Taushed og den største Forventning; hvert Øieblik kunde man høre en Stemme raabe: »un terno, una quaterna!» Mangt et Hjerte banker, Mange lytte med tilbageholdt Aandedraet paa de endnu manglende enkelte Numere — enhver troer hvert Øieblik, at nu er han den Lykkelige. Da lyder pludseligt den lille Zeppas gjennemtrængende Stemme: »io—io—finita! tutti—tutti!» Og den lille Zeppa har vundet Vinen. En hastig Bevægelse foregaaer blandt Mændene, ligefra den gamle Gedehyrde til den unge Stenhugger, medens Skrig og Snakken af de mange Fruentimmer summe om Ens Øren, indtil Spillet begynder paa ny.

Den 1ste Mai i Stockholm.

•Våren är kommen, på sina krausar
Ångorne binda, himlen är blå!
Pilträden bära guldula fransar,
Tulfvorna vagga ljusalfer små!»

Saaledes sang den glade Skjald Dahlgren for noget over fyrretyve Aar siden, dengang vi endnu i Sverig havde Vaar den 1ste Mai — det seer næsten ud til, at den indeværende Vaar vil gjenoplive de gamle Traditioner; iøvrigt have vi i de senere Aar haft milde Vintre og kold Vaar oppe i det høie Nord, hvilket Nationaloekonomerne tilskrive den storartede Skovdelæggelse, som i den sidste Tid drives indenfor vore Grændser. Endnu for tredive Aar siden havde vi sædvanlig udsprungne Blade paa Træerne den 1ste Mai; Damerne viste sig paa Djurgården i tynde Sommertoiletter og Herrerne i nymodens Sommerfrakker, stønnende over Heden. Nu gaae Herrerne i Pelse og Damerne i Vinterkaaber; men desuagtet glæde vi os til den 1ste Mai, og det er som om vi overvældedes af en frisk Luftning, blot ved at høre de Ord.

Hvis nogen af mine danske Læsere eller Læserinder har været en 1ste Mai i Stockholm, saa vil han eller hun vistnok have mærket, at denne Dags Glæder ganske bære Præget af en virkelig Folkefest, en lignende som de Danske 5te Juni eller Normændenes 17de Mai; men det kan ikke negtes, at den i de senere Aar har mistet meget af sin oprindelige Charakter.

Jeg mindes i Begyndelsen af Fyrretyverne, da gamle Carl Johan levede og i Spidsen for sin glimrende Stab, i sin franske Marechalsuniform og med Brahe ved sin Side, foer ud til Djurgården i Firspring, til Trods for sine halvfjerdesindstyve Aar. Det var et prægtigt Syn! Den gamle Hærfører med det hvide Haar, Ørneneasen og Herskerblikket saae glad ud som det klare Solskin, naar han sprængte frem paa sin hvide Hest mellem de bøjende Skarer paa Veien til Rosendal, hans Yndlingssted ude paa Djurgården, dette Stockholmers Paradis. Jeg var Dreng dengang og sprang om og raabte Hurra med de Andre; thi det glædede os Unge, at den Gamle med det europæiske Ry hilste paa os med dette Smil og dette Blik, som man kun behøvede at see een Gang, for aldrig at glemme det. Vi bleve sandelig ikke betalte for at raabe Hurra, hvilket Ondskaben paa den Tid saa ofte og saa gjerne lod sig forlyde med; det gik godt nok uden slige Midler, og naar Gubben galopperede forbi Fader Bellman derude under Træerne, syntes det os, som om den vinløvkrandsede Sanger nikkede til Sydens Søn og paany istemte sin gamle Sang:

•Om denna parken
Rår kärleksmonarken
Och en kung!
Djurgårn heter marken...
Stöt valdhorn, sjung!»

Men de Tider ere for længe siden forbi. Vi skulle nu i Stedet stræbe at skildre en 1ste Mai i vore Dage. Allerede ved Norrbro og Gustaf Adolfs Torg seer man henvend Klokken fem om Eftermiddagen, dersom Veiret er godt, skuelystne Menneskemasser samles og spadserer hen ad Blasieholmen og Ladugårdslandet — den store Landevei til Djurgården. Den ene lille Dampbaad efter den anden farer aldeles overfyldt ud fra Strömparterren eller Carl den Tolfte Torg, for ad Vandveien at føre Ladning efter Ladning til Djurgården, paa denne Dag Maalet for Enhvers Længsel. De Spadserende tage Veien over Fyrverkaregatan og Storgatan, haabende paa, at den nye Strandvei langs Ladugårdslandsviken engang vil blive færdig — og de komme rimeligvis til at vente en god Stund endnu. Jeg veed ikke, hvorledes det forholder sig med Københavns Communalbestyrelse; men vist er det, at vore »Stadsfullmægtige« ere temmelig langsomme i deres Bevægelser, i Særdeleshed naar det gjelder om at forskjønne vor gamle Målarstad, for hvilken Naturen allerede har gjort saa Meget.

Alle Vinduerne i de Gader, hvorigjennem Toget drager tilvogns og tilfods, ere fulde af Damer i elegante Toiletter, og de paa Gaden drivende Herrer see mere paa dem end paa det kongelige Optog, hvis og naar det kommer, ligesom Damerne vel egentlig mere sidde der for at sees end for at see. Et saadant udleiet Vindue — at udleie sine Vinduer den 1ste Mai er nemlig en gammel og meget almindelig Stockholmsindustri — kan undertiden være ganske morsomt at see, i Særdeleshed som Beviis paa, hvad det smukke Kjen kan taale og udholde, naar Nyfiigheden, dets første Mødrenesynd, har faaet Magten. Jeg har engang i et saadant Vindue i Storgatan talt 23 Hoveder over hverandre; blandt de nederste vare tre eller fire Børn, medens et Par gamle, spidsnæsede Tanter værdigen dannede Pyramidens Top. Og dette var dog en 1ste Mai, da det

begyndte at sne Klokken fem og der intet kongeligt Optog kom; saa kan man let slutte sig til, hvorledes det maa være i smukt Veir.

Ude paa Djurgården bølgere de Spadserendes Strøm frem og tilbage, medens en dobbelt Række Vogne langsomt bevæger sig over Sletten, forbi Bellmans Buste og tilbage forbi Rosendal. Ved Bellmansro, det lille Conditori nærved Busten, blæses de velbekjendte Melodier af en Messingkvartet hele Aftenen. Fra Hasselbacken, hvor der paa den Dag altid serveres tre eller fire store Middagsanretninger, lyder Harmonimusiken lystig ud over den bølgende Menneskemasse, som undertiden galopperer i Tact efter en Offenbachmelodi, eller med Glæde lytter til et Potpourri af svenske Folkeviser, og Alle trænge sig hen til de mange Bacchi Templer for at drikke »Marv i Benene«, som det hedder saa smukt. Vore gamle Fædre drak Mjød, naar de paa Valborgsmesse, Dagen forud, feirede Vaarens Komme med Dands om brændende Baal; nu drikke vi Punsch i Stedet, den berømte »svenske Banco«, som vore Brodre hinsides Øresund ogsaa kjende mere end af det blotte Navn.

Et broget Folkeliv derude paa Djurgården, saadan som det var paa Bellmans Tid, maa man ikke vente sig. Vistnok flokkes det egentlige Folk derude om Mester Jakel-Theatret og om de mange gruelige Billeder, som forestille Mord og Brand, medens Forklaringen dertil snøbles frem til en skrattende Lirekasses eller en falsk Violins Toner, samt om de mange Kjærlinger, som sælge Kager, Øl og Appelsiner og Gud veed hvad; men med Undtagelse af nogle Dalkuller med røde Shawler, findes intet Broget i hele Massen, det skulde da være de høirøstede Samtaler.

Paa engang opstaaer der Trængsel ved Enden af Sletten, Alle som Een ile fra Mester Jakel og Billeder og Borde ned mod Veien: det er Kongen! Han kommer i fuldt Firspring, og det synes Folket godt om — alle vore Konger i den senere Tid have været gode Ryttere; Kong Carl tog sig særdeles godt ud tilhest, det vide vi Alle, og Kong Oscar giver ham Intet efter. En glimrende Stab omgiver ham. Det er rigtignok sandt, at vi i Aar savne en af vore stateligste Generaler, som for Tiden repræsenterer os i Berlin og maaskee nu i al Stilhed rider sig en Tour i »Thiergarten«; men vi faae hjælpe os uden ham! Hurraraab høres fra Veien ved Hasselbacken, de voxer og rulle over hele Sletten: det er de loyale Svenskere, som hilse deres Monarch paa den ældgamle Viis. Hattene svinges, fra Vognene viftes med Lommetørklæder, Trængselen tiltager og hvirvler videre, som Røgen efter et forbiilende Locomotiv, og et Øieblik efter er hele Cavalcaden forsvundet. De kongelige Damer ere allerede forinden dragne forbi tilvogns, og om kort Tid er hele den fine Verden som blæst bort fra Sletten, medens en Bryggerkærre opræder som en skurrende Mislyd mod hele Pragten og Stadsen. Nogle drukne Søfolk komme Arm i Arm op ad Veien, skraalende en Vise; de ridende Politibetjente formane dem til at skilles ad og være rolige... der begynder et Klammeri... som paa et givet Signal besvares det med et lignende oppe paa Tivolibacken, hvor Drengene og Sjouere spille Klink — Hurra! skrige Drengene, ligesaa rede til at raabe Hurra for Slagsmaalet som for Landets Overhoved; men der bringes dog Ro tilveie, og ikke engang denne Folkelivets selvskevne Maiglæde kan komme i Stand.

»Blå porten«, det gamle Vertshus ved Djurgårdens Begyndelse, er ogsaa borte. Der var altid Slagsmaal den 1ste Mai, i fordums Dage. Fremmede begave sig did, for at see derpaa, som man seer paa et Skuespil, og der tales endnu om en pæn Engelskmand, som, sidste Aar der var Slagsmaal, maatte betale for sin Nyfiighed med et Øie og en sønderrevne Klædning. Dengang horte Djurgården under Landsretten, det vil sige dens venstre Side, hvor Blå porten laa, og derfor kunde Politiet ikke gjøre Indgreb i disse Forlystelser. Der fortælles, at Byens Politimester en Dag, da han vilde raade Bod paa Spektaklet, af en munter Dalkarl fik en rigtig »Opstopper« med følgende mere kraftige end artige Tiltale: »Der har Herren den; Politiet har Intet at skaffe her, og her slaas vi lige for Herrens Næse, saa meget vi lyste.«

Sæderne ere nu mere polerede; Folk slaas ikke længere i Stockholm. I det Høieste morer man sig med at forulempe enlige Fruentimmer, som vove sig ud efter Klokken fire om Eftermiddagen; men vi kunne vel haabe, at ogsaa denne Lyde vil forsvinde fra Stockholms saakaldte »bedre« Ungdoms Meritliste.

Men Aftenen nærmer sig. Den 1ste Mais klare Sol er nær ved at gaae ned; Drengene, som have solgt Blomster og staaet paa Hovedet for en Øre, forsvinde efterbaanden; det bliver mere og mere trangt omkring Sexabordene inde paa Vertshusene, og